

Täysistunto

Torstai 14.11.2024 klo 16.00—19.35

9. Tietosuoja-valtuutetun toimiston toimintakertomus 2023

Kertomus K 13/2024 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 21/2024 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 21/2024 vp. Nyt päätetään kannanotosta kertomuksen johdosta. — Keskustelua. Edustaja Hänninen, olkaapa hyvä.

Keskustelu

19.26 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tietosuoja-valtuutetun toimiston toimintakertomus 2023 muistuttaa meitä siitä, että turvallisuus ei ole itsestäänselvyys edes digitaalisessa ympäristössä. Tietoturvaloukkauksia ilmoitettiin viime vuonna yli 1 400 enemmän kuin edellisenä vuonna — yhteensä lähes 7 000. Tämä kasvu osoittaa, että digitalisaatio tuo mukanaan jatkuvasti uusia uhkia yksilöiden oikeuksille ja yhteiskunnan vauhdille.

Tietoturvaloukkauksiin liittyvät uhkat ovat moninaisia. Yksittäisille kansalaisille ne voivat tarkoittaa henkilötietojen joutumista rikollisten käsiin, identiteettivarkauksia ja taloudellisia menetyksiä. Yrityksille loukkaukset voivat aiheuttaa suuria taloudellisia vahinkoja, liiketoiminnan keskeytymistä ja mainehaittoja. Jokaisen sektorin tietoturvatilat voivat horjuttaa kansalaisten luottamusta viranomaisiin ja pahimmillaan vaarantaa yhteiskunnan kriittiset toiminnot, kuten terveydenhuollon ja infrastruktuurin.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen turvallisuus on kokonaisuus, joka ulottuu kyberavaruuteen ja digitaalisille alustoille. Työmäärä on lisääntynyt valtavasti mutta henkilöstöresurssit eivät. Tietosuoja-valtuutetun kertomus nostaa esiin välttämättömän tarpeen lisätä resursseja valvontaan ja ohjaukseen. Jotta pystymme vastaamaan tämän päivän ja huomisen uhkiin, tarvitaan kansallista tahtoa ja kansainvälistä yhteistyötä, sillä kyberturvallisuudessa yksi heikko lenkki on uhka ja riski kaikille. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Peltonen.

19.28 **Eemeli Peltonen sd:** Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta on saanut valmiiksi mietintönsä tietosuoja-valtuutetun toimiston toimintakertomuksesta vuodelta 2023. Kiitän valiokuntakollegoita, kuten edustaja Hännistä, tämän kertomuksen sujuvasta ja asiallisesta ja, uskallan sanoa, jopa antoisasta käsittelystä hallintovaliokunnassa. Käsittely herätti paljon ajatuksia siitä, mikä on tällä hetkellä tietosuoja-valtuutetun työmäärä, minkälainen on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 116/2024 vp

meidän tämän hetken tietosuojaan liittyvä lainsäädäntö niin täällä kansallisella tasolla kuin eurooppalaisellakin tasolla ja millaisia kehittämiskohteita siihenkin liittyy.

Kertomuksessa huoli herääkin juuri tietosuojavaltuutetun toimiston työmäärästä — siihen myöskin edustaja Hänninen erinomaisessa puheenvuorossaan hetki sitten viittasi. Hoidettavia asioita ja tehtäviä on toimistolla vuosi vuodelta enemmän, ja tämä kuormittaa myöskin tietosuojavaltuutetun toimiston henkilökuntaa, jonka hyvinvoinnista on totta kai kannettava myöskin suurta huolta, kun työmäärä toimistossa kasvaa.

Nykyisellä vaalikaudella, kun olen hallintovaliokunnassa saanut tutustua tähän tietosuojaan liittyvään problematiikkaan, käsitykseni on kirkastunut siitä, että meillä olisi kehitettävää tässä tietosuojaan liittyvässä sääntelyssä. Sitä tulisi mielestäni yhdenmukaistaa, ja sitä tulisi myöskin yksinkertaistaa niissä puitteissa, joita EU-tasoinen sääntely direktiiveineen ja asetuksineen meille täällä kansallisesti antaa. Tämän nykyisen lainsäädännön ja tulevan lainsäädännön soveltaminen nimittäin tuottaa yksityishenkilöille ja yhteisöille jo tälläkin hetkellä paljon päänvaivaa, jolloin sitten tulee ajankohtaiseksi kääntyä tietosuojavaltuutetun toimiston puoleen neuvon kysymiseksi. Tällaista neuvoahan voivat tulla kysymään ihan yksittäiset kansalaiset tai vaikkapa urheiluseuran edustajat tai vaikka kunnan edustajat, jotka omassa arjessaan ovat soveltamassa tietosuojaan liittyvää sääntelyä.

Ajattelenkin niin, että ehkä yksi ratkaisu tähän tietosuojavaltuutetun toimiston työmäärään olisi se, että mikäli tämä sovellettava lainsäädäntö ja siitä nousevat suositukset ja velvoitteet olisivat edes hieman yksinkertaisempia toteuttaa tavallisille ihmisille, yksityishenkilöille, yhteisöille ja yrityksillekin, niin ehkäpä se voisi osaltaan olla vähentämässä työmäärää, kun näitä erilaisia neuvontapyyntöjä, tukipyyntöjä ja avunpyyntöjä ei sitten tietosuojavaltuutetun toimistoon ihan yhtä lailla kohdistuisi kuin tällä hetkellä. Tietenkin on niin, että mikäli lainsäädäntöämme tältä osin lähdetäisiin yksinkertaistamaan tai selkeyttämään, niin sen pitäisi tapahtua niin, että me emme kuitenkaan tietosuojasta tinkisi, koska tietosuoja on totta kai myöskin perusoikeus.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomuksen K 13/2024 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.